

**Syntaxis Joa[n]nis Despauterij Niniuit[a]e Berga[rum] diui
Guinnoci ludimagistri**

Spauter, Johannes de

Argentorati, Anno, M. D. XV.

Regvla. III. Cælo, rogo, doceo, geminant ut vestio quartos. Diuersos, dices
ueniam bene proscimus abs te, Induo ueste Petru[m], dic & uestem induo
petro Rem tibi uel de re, te cælo dicimus apte, Te ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70853)

meditor & in mēte tractio, non autē recordor, ut pleriq; indocti usurpant, inquit Perot. Qui. Hęc tua (nam recolo) quondā germana canebat, hic casum nō regit est tamē actiuū. Capero frontē, i. rugis cōstraho & asperitatē uultus ostēdo, tractū a caprorū frontibus crispis. Plau. Quid illud est quod ille caperat frontē seueritudine. Cōsulo te id est peto consiliū, potest addi gūs, ut notat etiā Niger, ueluti cōsulo te remediū, uentilo triticū, uentilo faciē flabello, sonuit teritiā horā & teritiā hora pulsata est dicēda, tacendaq; calles, ait Persi. Aucupor gloriā, uenor populū suffragia. actiue usurpatur, nā in prima significatione, sunt absoluta, ut liuere quod metaphoricis, p inuidere datiuum regere probat in Cornucopię Perottus, si oīa circa hanc regulam occurrētia uoluerō annotare, in maximū cresceret regula libri ubi nostra nō suffecerint, aliorū cāpos omnis elegantię refertissimos, peragrare poterūt diligētes pceptores, & dulcissimos flores discipulis carpere, nobis est receptui canendū.

REGVLA. III.

Cælo, rogo, doceo, geminant ut uestio quartos.
 Diuersos, dices ueniam bene poscimus abs te,
 Induo ueste Petrū, dic & uestem induo petro
 Rem tibi uel de re, te cælo dicimus apte,
 Te doceo de grāmatica, tu dicitō parce.

Verba celandi, rogandi, docendi, & uestiēdi regūt duos diuersos accusatiuos, ut cælo te arcana, doceo discipulos poesin, rogo magistrū ueniā. Induo te tunicā. Dixi diuersos, quia multa regunt casus duos pro eadem re acceptos, uel quasi acceptos, ut uoco te hominē, nuncupo te asinū &c. Verba huius regulę uocat Niger transitua, quia ultra propriū casum actiuorū accipiunt secundū casum accusatiuū etiā propriū. Nostrates uocant actiua quæuis transitua, & ponunt triplicē transitionē, debilē scilicet, ubi uerbū petit post se genitiuū, datiuū, uel ablatiuū ut casum propriū, nō autē accusatiuū. Vehemētē ȳo ubi uerbū petit unicū accusatiuū, ut casum propriū, ueluti amo deū &c. Vehemētissimā ubi uerbū petit duos accusatiuos ut casus proprios, ueluti cælo, rogo &c, dixi semper ut casum propriū, ppter datiuū q aliquā cōmunis est, aliquā proprius, ut declarauimus, et propter actm & abltm tps q semp cōmunis est, & abltm instrumētī q itidē cōmunis est & plures forsitan, ut patebit & patuit de abltō & q̄ttuor gūs precij, ut quāti doces, quāti cœnas &c. Verba celandi nō inuenio nisi unicū cælo, dicimus autē cælo te hanc rem, cælo tibi hanc

Ioannis Despauterij Niniuitæ.

rem, & celo te de hac re. sic notat Perot. & Niger. Auth oritate (quã omiserunt) ego rem stabiliã. Terẽ. in Adel. Ea ne me celet. Oui. in Canace. hoc te celauimus unũ. Cice. li. vii. epi. Bassus noster de hoc me libro celauit. Aemilius Probus de uita Alcibiadis. Id Alcibiadi diu-
tius celari nõ potuit. Verba rogãdi (licet nõ penitus eodẽ modo si-
gnificantia) sunt rogo, precor, obsecro, flagito, posco, postulo, oro,
exoro, exigo, peto, interrogo, moneo, admoneo, percõtor, p secũdo
actõ petunt aliqñ abltm cũ ppositiõẽ a, ab, abs, de, e, uel ex, Virg. xi.
Ipsũ obtestemur, ueniãq; oremus ab ipso. Teren. in An. Ip̃m hũc
orabo, huic supplicabo. de supplico quod dtm petit dixim⁹. Prisci.
dicit actm habere posse, sed nõ probat. hortor & adhortor (non legi
duos actõs sine ppositiõẽ habere) dicta sunt prius, ut moneo admo-
neo. Cice. pro Murena. Quẽ deprecatus a dñs imortalibus sum iuz-
dex. & paulopost. Eadẽ pcor a dñs imortalibus. dicimus etiã pcor te
hanc rem. Tulli. hoc te obsecrat. Eflagito. i. ardẽter & cũ uehemẽtia
quãdã atq; clamore postulo. Pli. lib. iij. Qui Lusitaniã & Taracõnẽ
sem accolunt iure cordubã petũt. rarẽ est loquẽdi genus, quia frequẽ-
tius dicit. peto a te, uel ex te &c. Postulo p accuso regit gm, ut dixi-
mus, ueluti postulo te furti, postulo. i. apud iudicẽ peto. ff. de dã. infe.
l. dies. oro & precor tibi uetus loquẽdi modus. Virg. lib. viij. Optis-
me graiugenũ cui me fortuna precari. Terẽ. Credo qd mihi sic oret.
Virg. xi. Pacẽ te poscimus oẽs. Turne. de quẽro sic dicit Cale. Quẽ-
ro te hanc rem, quẽro te de hac re, quẽro rem abs te. i. inuestigo ueris-
tatẽ. Ego semp legi cũ abltõ, ueluti quẽro ex te &c. Plau. in. i. scena
asinariẽ. Redde operã mihi cur hoc ego ex te quẽrã. Idem in princĩ-
pio eiusdẽ uideĩ dare datiuũ dicẽs. Per dñũ fidiũ quẽris iurato mihi
uideo necessẽ esse eloqui quicquid roges, sed ego uerbo quẽris hic
nullũ do, xp̃sse casum, & datiuũ iurato mihi, cõstruo cũ necessẽ eẽ
eloqui &c. Terẽ. in Heau. Suspitiõnẽ istã ex illis quẽre. Verba docẽ
di pauca sunt apud peritos, nec suadeo dare aliquibus casum hu-
ius regulẽ, nisi auctoritate confirmẽ. Salu. cõtra Tul. Quẽ miners-
ua oẽs artes edocuit. doceo te de hac re. Idem in Iug. Qui senatũ do-
cerent de cẽde fratris, sed per abltm parcius loquẽdũ est, doceo te ar-
te non dicã, quia apud Cice. ad Petũ. Socratẽ docuit fidibus nobis
lissimus fidicen, intelligĩt canere, ut scio & disco fidibus, non aut scio
disco grãmatica, ut sit ablatiuus, melius autẽ dicit per subaudiõnẽ
scio fidibus, q̃ si adderet canere, ut scio grẽce, latine &c. Passiua uer-
borũ huius regulẽ regũt secũdũ casum, ut rogor a discipulis ueniã.
Induor tunicã, doceor grãmaticã, id admoneor. Salu. in Cat. Per le-
gatos cuncta edoctus. doceor de his. Cice. p. S. Roscio. De his rebus:

syllā doceat. Docēda est ratio bene dicī. Manili. lib. iij. Magna est ratio breuiterq; docēda. Subdoceo t. bi. i. tui loco doceo. pōt dici dīūs cōmunis, quia regit bene a uerbis huius regulę Aug. li. iij. cōfēs. grā matico subdoceret uehemēter desyderāti. Erudīo te literas nō male, sed frequētius tñ. Erudīo te literis uel in literis legī. Oui. Hortaturq; seq. dānosq; erudit artes. Idē. Neue puellarū lachrymīs moueare cauetō. Vt flerent oculos erudiere suos. Gel. gręcas literas eruditās. idē dedit nomini indoctus actm dicēs alio i loco, indoctus alia. Tu sequere Quinti. dicentē, literis erudito. Disco. i. doctrinā accipio. dīz scit discipulus quē docet diligēs doctor, ideo docēdi uerbū nō est dī sco; nec huc pūnet. Vir. Disce puer uirtutē ex me, uerūq; laborē. deo disco. i. quod didici obliuiscor. miserendū est eorū q; magna merces de discunt dedocēda dediscendaq;. Dedocere est falsum ostēdere qd alter docuit. Plau. in Amphi. Haud æquū facit q; id quod didicit de discit. Instruo. i. p̄paro & erudīo, regit actm cum abltō. Caro. Si tibi sint natī, nec opes, tūc artibus illos Instrue. Virg. Socios simul instruit armīs, qñq; solū regit actm. Idē. Instruim⁹ mēsas arīsq; reponim⁹ ignē. inuenit etiā cū duobus accusatiuis, sed in sacris pro doceo. Vī am iustificationū tuarū instrue me, instrumētū quo aliquid fit. Verba uestīdī p̄ primo actō habēt datiuū, ut induo tibi tunicā. aliqñ p̄ secūdo habēt abltm, ut induo te tunica. In sacris. Vestiuīq; eū stolā byssinā, Paulus. Induite uos armaturā fidei. In Ecclesi. Induit eū dñs coronā glorię. Vir. Troianos exue cęst⁹. accusatiui sunt diuersi. Suetō. in Cali. Bonis exuti. De induo, exuo, multa Cale. uide si libet. Naso meta. ij. Iam dudū uincula pugnat Exuere ipse sibi. Virg. ij. ĩneī. Et inutile ferrū cingit, actūs est ferrū. Ibidē. Impulit his cingit telis. Naso meta. i. Flumināq; obliqs cinxit decliuiā ripis. Idem in de pōntō. Dumq; latus sancti cingat tibi turba senatus. sic succingo, accingo, p̄cingo. & in acti. aposto. Calceare caligas tuas. Teu. ruffel. dicit Thessaliēn. significare. caliga notū autē est nō p̄prie capi p̄ eo quod uulgo dicit caliga. Calceo cū e, nō cū i, ut notat Lanci. Marti. Nescit cui dederit tyriā Crispinus abollā Dum mutat cultus induitq; togā Addam aliqua de oibus p̄miscue. In lib. Regū. dedit mihi dñs petitionē quā postulauī eū. Plau. Quā tu uirginē me reposcis. In Euan. Si quid petieritis patrē meū in noīe meo, dabit uobis. Itē. Si filius petierit patrē suū ouū, nunquid dabit ei scorpionē: Eldre. i. Erubui petere regē auxiliū & equites. & Cice. A te peto ut honoris mei causa eū expedias. Petiui romā. i. accessi. Peto te lapide, id est insequor. Virg. Malo me galathea petit. Pruden. saxo petit increpat ore. Psal. Docebo iniquos uīā iustificationū tuarū. Plau. Paup̄tas oēs artes p̄ce

Ioannis Despauterij Niniuite

cet. Martia. Quū rogo te nūmōs sine pignore, nō habeo inq̄s. rogo tibi ueniā p̄ datiuū cōmunē bñ dicit̄, p̄ propriū barbare, quia nō datiuū, p̄priū habet rogo sed actū, utrūq̄ igit̄ bñ dicit̄, rogo tibi ueniā & rogo te ueniā, sed nō p̄ eodē sensu, mat̄ roga mihi p̄ceptorē meū ueniā. In euā. Interrogabo & ego uos unū sermonē. Cēlo, p̄ sculpo regit unū actū. Exuētes eū chlamydē. Stola glorię induit eū. Tullius. ut ego quoq̄ te aliqd̄ admoneā. In sacris. Expoliātes uos ueterē hōminē, dicit̄ esse duos actōs, nos dicimus solū expolio te ueste. In euāgelio. Si qd̄ aliquē defraudauī reddo quadruplū. Thessaliē. dicit̄ esse duos actōs diuersos, sed qd̄ uidet̄ melius capi, p̄ in aliquo, ueluti qd̄ te lesi, hinc cōsequēs nō est defraudo duos regere actōs, nec dicimus defraudauī Petrū pecuniā, sed pecuniā in abltō. Plau. quoq̄ (ut ego notaui) uidet̄ dicto ybo dare duos actōs diuersos, in prima scēna asinarie dicēs. Nisi qd̄ tu porro uxorē defraudaueris. Quid inteligo, i. in quo. Magistro p̄ doceo dicit̄ Thessaliē. regere duos actōs. Catō. Inuenies aliqd̄ quod te uitare magistro, sed fallit̄, q̄a alter actōrum regit a uitare. Magistrare significat regere, tēperareq̄, ut Festus ait. Multo in sacris duos habet actōs. Efdre. ij. Multauit gentē argēti talēta cētum, & auri talentū unū, de hoc ante diximus. Plau. Hāc ueniā illis sine te exorē. Idē in Pseud. Sunt quæ te uolumus percōtarī Ant. Man. Percontor illū hanc rem. Luca. Dux etiā uotis hoc te fortuna p̄caī, de uerbis huius regulę uersus Aldi manuij sunt hi.

Flagito, posco, peto, doceo, rogo, calceo, cēlo.

Exoro, admonēo, moneo, atq̄ interrogo, cingo.

Induit & uestit, cumq̄ exuo postulat oro.

Omnibus his quartos poteris cōiungere binos.

Iubeo & cōsulo ante notaui huc aliqñ p̄tinere. de passiuo Iubeor etiam locuti sumus. Virgi. Haud secus ac iussu faciūt. Pollio ad Cice. Quod iussus sum eo tēpore atq̄ ita feci, ut apparet inimico impatū esse. Sene. ij. declama. Omnibus istis tanq̄ seruatoribus tacere iubesor, permittamus itaq̄ cū Lanci. & Manci. sic pueros etiā in epistolis loqui nōn nūc̄ licere. Idē uiri impor q̄ Hora. usus est, recte dicit̄ in quauis oratione testantur, sed acta agimus, ,

REGVLA. IIII.

Delectat, decet, atq̄ iuuat, da quarto & oportet.

Hęc quattuor uerba delectat, decet, iuuat pro delectat & oportet ac cufatiuū petūt cū infinitiuo & impersonalia dicūtur, sine infinitiuo p̄sonalia, & actū petūt tamē p̄ter oportet quod uix p̄sonale repit̄, nisi forsitan apud Terē. dicentē. Quæ assolent queq̄ oportent, sed in